

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Č.j. MZP/2018/510/826
Sp. zn. ZN/MZP/2018/510/338
České Budějovice 13. června 2018

R o z h o d n u t í

o odvoláních Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic a České společnosti ornitologické proti rozhodnutí Správy Národního parku Šumava zn. SZ NPS 11082/2017/10 – NPS 01684/2018 z 28. února 2018 o výjimce podle § 56 odst. 2 písm. b) ZOPK ze zákazu rušit a škodlivě zasahovat do biotopu zvláště chráněného druhu živočicha stanoveného v § 50 odst. 2 ZOPK

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II, jakožto příslušný odvolací orgán podle § 79 odst. 3 písm. r) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZOPK“), a § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), přezkoumalo napadené rozhodnutí Správy Národního parku Šumava dle § 89 odst. 2 správního řádu a o odvoláních rozhodlo takto:

podle § 90 odst. 5 správního řádu **zamítá odvolání** spolku Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, Údolní 33, 602 00 Brno, **zamítá odvolání** České společnosti ornitologické, se sídlem Na Bělidle 34, 150 00 Praha – Smíchov a **potvrzuje rozhodnutí** Správy Národního parku Šumava zn. SZ NPS 11082/2017/10 – NPS 01684/2018 z 28.2.2018.

Odůvodnění

Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy II, se sídlem Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice (dále též „odvolací orgán“), bylo spolu se spisem předáno k rozhodnutí odvolání spolku Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno (dále také jen „Hnutí DUHA“), datované dnem 13.3.2018, doplněné dne 9.4.2018 a odvolání České společnosti ornitologické, se sídlem Na Bělidle 34, 150 00 Praha – Smíchov (dále také jen „ČSO“), datované dnem 15.3.2018, doplněné dne 28.3.2018. Odvolání směřují proti rozhodnutí Správy Národního parku Šumava (dále jen „Správa“ nebo „orgán ochrany přírody“) zn. SZ NPS 11082/2017/10 – NPS 01684/2018 z 28. února 2018.

Napadeným rozhodnutím orgán ochrany přírody rozhodl o žádosti Správy Národního parku Šumava jako uživatele lesa ve státním vlastnictví (dále jen „Správa“ nebo „žadatel“) ze dne 20.11.2017. Správa jako uživatel lesa požádala o povolení výjimky ze zákazů uvedených v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK. Žádala o výjimku ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněného živočicha (dále jen „ZCHDŽ“) tetřeva hlušce (*Tetrao urogallus*), konkrétně k jeho rušení, ke kterému může dojít při činnostech spojených s ochranou lesa proti kůrovci (zejm. zpracování kůrovcových stromů či polomů, příprava lapáků, lapačů). Žádost se rovněž vztahuje na zásah do biotopu, ke kterému při uvedených činnostech také může docházet. Lokality, kterých se žádost týká, byly vymezeny v příloze a jsou součástí jádrového území výskytu populace tetřeva hlušce. Žádost se vztahuje na rok 2018. Žádáno je o umožnění zásahů od června, ve vybraných porostech s vysokou koncentrací ležících polomů od dubna. Žádost je zdůvodněna, jsou v ní popsány rizika spojená s nezpracováním polomů a důvody, proč je třeba kůrovcové stromy a polomy zpracovat.

O předmětné žádosti rozhodl orgán ochrany přírody tak, že podle § 56 odst. 2 písm. b) ZOPK povolil výjimku ze zákazu u ZCHDŽ uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 ZOPK, tj. ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje kriticky ohroženého druhu živočicha tetřeva hlušce - *Tetrao urogallus*, a to rušením jedinců tohoto druhu a škodlivým zásahem do jeho biotopu při činnostech spojených s ochranou lesa ve vztahu ke kůrovcům, které jsou popsány ve výroku rozhodnutí, na místech vyznačených v sedmi mapových přílohách (zájmové území), které jsou nedílnou součástí rozhodnutí. Výjimku povolil od 15.6.2018 do 15.11.2018, zároveň stanovil šestnáct podmínek.

Rozhodnutí je datováno dnem 28.2.2018, téhož dne bylo vypraveno. Hnutí DUHA bylo rozhodnutí doručeno dne 28.2.2018, orgán ochrany přírody obdržel jeho odvolání dne 14.3.2018. ČSO rozhodnutí převzala také dne 28.2.2018 a její odvolání bylo doručeno 15.3.2018. Správním řádem stanovená patnáctidenní odvolací lhůta byla dodržena. Oba odvolatelé svá odvolání doplnili.

Hnutí DUHA v odvolání uvedlo, že se odvolává v plném rozsahu. Vyjádřilo přesvědčení, že existují důvody, pro které je nutné považovat rozhodnutí za věcně nesprávné či nezákonné. Konkrétní důvody doplnilo v podání ze dne 9.4.2018. Hnutí DUHA navrhlo odvolacímu orgánu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvoinstančnímu orgánu k novému projednání. Jako důvody pro tento postup uvedlo tyto námitky:

1. Nebyl prokázán jiný veřejný zájem a jeho převaha nad zájmem ochrany přírody

Správa za veřejný zájem považuje ochranu okolních lesních porostů, které jsou ve vlastnictví nebo správě dalších subjektů. Bez zpracování napadených stromů by docházelo k rychlému množení a šíření kůrovce. Toto není doloženo žádnými podklady – není zřejmé, kde všude hrozí ohrožení lesů nestátních vlastníků a jak je toto riziko velké. Někde je to zjevné (Smrčina, Hornokvildské slatě), jinde jsou údaje uvedeny až v rozhodnutí. Proto nebylo možné plně posoudit relevanci této úvahy správního orgánu.

Nelze spatřovat veřejný zájem v ochraně lesa pouze nestátních vlastníků, § 56 ZOPK typ vlastnictví nezohledňuje.

Argumenty o rychlosti a snadnosti šíření kůrovců neodpovídají vědeckým poznatkům o šíření kůrovců. 65 % kůrovců napadá stromy do 100 m od stromu, od kterého vzlétli, 95 % stromy do 500 m od stromu, od kterého vzlétli (přiloženy podklady).

Nepovažujeme za vyřešenou námitku, že není prokázáno, že zájem na ochraně lesů v národním parku převyšuje zájem na ochraně přírody. Doložili jsme, že asanační zásahy proti kůrovci nevedou k ochraně okolních porostů, naopak dochází k jejich destabilizaci a následným škodám až rozvratům větrem. Správa nevyhodnotila riziko snížení stability porostů prováděnými zásahy.

2. Lokality, ve kterých fytosanitární zásahy způsobí největší ohrožení tetřeva hlušce

Upozornili jsme na lokality, kde je negativní vliv zásahů na tetřeva hlušce zvláště významný, které jsme žádali vyjmout. Nesouhlasíme s vypořádáním námitky. V těchto lokalitách nelze akceptovat převahu jiného veřejného zájmu. U lokality Polom není předchozí narušení lesnickou činností argumentem pro povolení zásahů, ale právě naopak.

Nesouhlasíme s tím, že asanační zásahy neovlivní zásadně propojenost populace, neboť přinejmenším zásahy v lokalitách Smrčina, Polom, Zhůřské a Hornokvildské slatě a Žďárské slatě, různě vzdálené od centrální oblasti výskytu tetřeva, negativně ovlivní propojenost populace.

3. Podmínky rozhodnutí nezabezpečují deklarovanou dostatečnou míru ochrany tetřeva hlušce

K podmínce č. 2: v době od 15.6. do 15.7. ještě probíhá hnízdění tetřevů a zásahy by měly být vyloučené, rozhodnutí umožňuje zásahy „výjimečně“ provádět, aniž jsou nastavena kritéria „výjimečnosti“. V předchozím roce, kdy platila stejná podmínka, bylo

v období od 15.6. do 30.7. zpracována pětina asanovaných smrků. Není nijak doloženo, jak se vyhodnotila výjimečnost situace, při které byly tyto asanace provedeny.

K podmínce č. 8: negarantuje, že nevznikne holina dosahující velikosti 1 ha. Z hlediska fragmentace biotopu tetřeva má význam pouze ponechání stojících stromů či nerozřezaných polomů.

ČSO v odvolání uvedla, že s rozhodnutím Správy nesouhlasí. Konkrétní důvody doplnila až v podání ze dne 28.3.2018:

Nesouhlasí s rozhodnutím z důvodu nedostatečného vypořádání připomínek účastníka řízení – Hnutí DUHA, a to především ve vztahu k některým jádrovým oblastem výskytu tetřeva hlušce:

Polom – vrcholové partie Polomu představují klíčovou lokalitu výskytu tetřeva hlušce na Šumavě, významnou pro zachování spojitosti populace mezi centrální částí a částí hřebenu Můstku a dále Královského hvozdu. Lokalita byla nedávno značně poškozená plošnými zásahy po větrné smršti a kůrovcové gradaci. Tetřevi zde přežívají. Není zřejmé, z čeho Správa usuzuje, že populace je silná. Dle našeho názoru je naopak oslabená. Zásahy způsobí likvidaci posledních zbytků vzrostlých stromů a další rušení. Z hlediska předběžné opatrnosti je nasnadě od zásahů zde upustit.

Smrčina, Hraničník – oblast je ohrožena hospodařením na rakouské straně hřebene. Pro Správu nejsou závazné zájmy sousedního vlastníka lesů, ale zájmy ochrany předmětu ochrany PO Šumava. Mezistátní dohody nemohou omezit platnou legislativu a Správa se s tímto nevypořádala. Bezzásahová zóna je rozlohou nedostatečná. Doporučujeme zde od asanace upustit.

Argument blízkosti lesů Města Kašperské Hory v případě Vltavské cesty, Čertova vrchu a Lovčí skály není vhodný. Tento subjekt hospodaří z hlediska ochrany tetřeva hlušce a dalších ptačích druhů problematicky, způsobuje plošnou likvidaci jeho biotopu v místech, kde by jeho ochrana měla být prioritou.

Podle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu odvolací orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží. Podle výsledku přezkoumání odvolací orgán rozhodne o odvolání některým ze způsobů uvedených v § 90 odst. 1, 4 nebo 5 správního řádu.

Odvolací orgán prostudováním předloženého správního spisu zjistil následující:

Správa obdržela dne 20.11.2017 žádost o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného živočicha, tetřeva hlušce, podanou Správou jako uživatelem lesa ve státním vlastnictví. Byly konkretizovány požadavky ohledně lokalit, kde by mělo k zásahům do přirozeného vývoje docházet.

Oznámením ze dne 28.11.2017 uvědomil orgán ochrany přírody účastníky řízení (těmi jsou, kromě žadatele, podle § 71 odst. 3 ZOPK obce ve svých územních obvodech) a spolky dle § 70 odst. 2 ZOPK, které byly upozorněny na postup dle § 70 ZOPK v případě zájmu o účastenství v řízení, o podané žádosti. V oznámení uvedl, že je vydáno stanovisko ze dne 20.2.2017, ve kterém je předmětný záměr posouzen podle § 45i odst. 1 ZOPK, tedy zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Toto stanovisko řeší zájmové území a orgán ochrany přírody upozornil účastníky, že z něj hodlá vycházet.

Do řízení se v zákonné osmidenní lhůtě přihlásily spolky: Okrašlovací spolek Zdíkovska, Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic, Česká společnost ornitologická a Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.

Dne 7.12.2017 vyrozuměl náměstek ředitele Správy Ing. Jan Kozel, Ph.D. orgán ochrany

přírody o vyhodnocení zásahů provedených v území s jádrovým výskytem tetřeva hlušce v roce 2017. Zpracováno bylo celkem 21 863 stromů s plochou zásahu celkem 72,5 ha.

Dne 27.12.2017 obdržel orgán ochrany přírody vyjádření Hnutí DUHA. Hnutí DUHA má za to, že nejsou dány důvody pro povolené výjimky podle § 56 ZOPK. Zásahy nelze odůvodnit zájmem podle § 56 odst. 2 písm. b), tj. prevencí závažných škod, neboť to se týká škod ekonomických a lesy v národním parku bez ohledu na to, kdo je jejich vlastníkem, nejsou lesy hospodářské. Ve spise chybí soupis dotčených nestátních vlastníků. Nesouhlasí s tím, že zájem na ochraně lesů v národním parku převyšuje zájem na ochrany přírody. Asanační zásahy proti kůrovci nevedou k ochraně okolních porostů, ale dochází k jejich destabilizaci a následným škodám až rozvrátům větrem. Hnutí Duha se též vyjádřilo k metodě posuzování zasažené plochy vycházející z plochy 50 m² na jeden asanovaný strom. Uvádí, že vlivy jako je rušení a fragmentace lesního celku významně přesahují plochy 50 m², zejména v případě rušení. Hnutí DUHA požádalo o doplnění podkladů spisu – lokalizace dosud provedených zásahů a informace, v kolika případech byly zásahy provedeny „výjimečně“ v období od 15.6.2017 do 15.7.2017. Hnutí DUHA dále navrholo vypustit konkrétní plochy v lokalitách Smrčina a Hraničník, v oblasti od Vltavské cesty k Nové slati, na Čertově vrchu a na Polomu a uvedlo důvody tohoto požadavku. K vyjádření přiložilo rozhovor s ředitelem Národního parku Šumava a graf s komentářem „Polomy a kůrovec ve II. zóně NP Šumava do roku 2015“.

Dne 17.1.2018 byl spis doplněn o přesnou lokalizaci zásahů provedených v roce 2017 a o informaci, kolik stromů bylo zpracováno v druhé polovině června (1 065 stromů) a v červenci (3 601 stromů).

Správa před vydáním rozhodnutí vyrozuměla účastníky řízení o doplněných podkladech a vyzvala je k vyjádření. Poté vydala dne 28.2.2018 rozhodnutí, které bylo v zákonné lhůtě napadeno odvoláním spolků, jejichž obsah byl zrekapitulován vpředu.

Odvolací orgán v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí neshledal vady, které by mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy nebo na jeho věcnou správnost. O podaném odvolání Správa vyrozuměla ostatní účastníky řízení. Nikdo se k němu nevyjádřil.

O napadeném rozhodnutí uvažil odvolací orgán vzhledem k obsahu odvolání takto:

Správa požádala o výjimku ze základních ochranných podmínek ZCHDŽ tetřeva hlušce, konkrétně k jeho rušení a k zásahu do biotopu. Specifikovala, k jakým činnostem výjimku potřebuje, jakých oblastí se týká a pro jaké období je o ni žádáno. Důvodem žádosti je potřeba zpracovávat kůrovcové stromy či polomy a příprava lapáků, lapačů. Přílohou žádosti jsou mapy s vymezením lokalit, jichž se mají zásahy týkat a také s vyznačením ploch, pro které bylo žádáno umožnění zásahů již od dubna 2018.

Správa v žádosti uvedla, že v roce 2017 došlo k nárůstu zpracovaného kůrovcového dřeva, cca o ¾ více než v předchozím roce. V dotčeném území se již nachází cca 10 tis. m³ polomů ze srpna a října 2017. Na části území platí mezinárodní dohoda o zpracování kůrovcového napadení. Správa upozornila na periody sucha a horka způsobující oslabení porostů. Z jednoho nezpracovaného polomu nebo kůrovcového stromu může dojít k napadení 5-10 zdravých smrků. Při nezpracování cca 10 tis. polomů evidovaných v území může dojít k napadení až 100 tis. dalších stromů. Část by byla kácena, čím by došlo k tvorbě holin (cca 200 ha) se všemi negativními vlivy. Správa dále upozornila na riziko ohrožení státních i soukromých lesů. Disturbance jsou přirozeným fenoménem horských lesů. Jsou-li doprovázeny gradacemi populace lýkožrouta smrkového, ovlivňují lesy nestátních vlastníků uvnitř národního parku, i lesy mimo toto území. Opatření prováděná v rámci prevence závažných škod na lesích přispívají ke snížení ohrožení lesů ve státním i nestátním vlastnictví. Cílem zpomalení rozpadových fází lesa je vytvoření podmínek pro podporu přirozené obnovy lesa a tvorbu strukturálně členitých porostů. Efektivní zásahy proti zvyšování populace lýkožrouta smrkového lze provádět pouze ve vegetačním období, zejména na jeho počátku (květen – srpen). Poukázala na to, že ochrana lesa je veřejným zájmem.

Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*) je podle přílohy č. III. vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, kriticky ohroženým druhem. Je také druhem chráněným podle směrnice o ochraně volně žijících ptáků.

Podle § 50 odst. 1 ZOPK jsou zvláště chráněni živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop.

Podle § 50 odst. 2 ZOPK je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrčovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

Podle § 56 odst. 1 ZOPK povoluje orgán ochrany přírody výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů podle § 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. U ZCHDŽ, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) ZOPK lze výjimku ze zákazů u ZCHDŽ povolit v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku.

Les je nenahraditelnou složkou životního prostředí. Existence lesa přináší mnoho přínosů, které jsou označovány jako funkce lesa. Veřejný zájem na ochraně lesa je podmíněn zejména jeho mimoprodukčními funkcemi, což jsou funkce půdoochranná, vodoochranná, krajinnotvorná, klimatická, zdravotně rekreační a další, souhrnně označované jako ekologické funkce lesa.

Všechny lokality, na nichž Správa hodlá realizovat činnosti související s ochranou lesa, se nacházejí na území Evropsky významné lokality Šumava (dále jen „EVL Šumava“) a Ptačí oblasti Šumava (dále jen „PO Šumava“), proto bylo nezbytné v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK návrh záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody v řízení vyšel ze stanoviska zn. SZ NPS 08565/2016/4 – NPS 01063/2017 ze dne 20.2.2017 podle § 45i odst. 1 ZOPK k povolení výjimky ze základních ochranných podmínek ZCHDŽ pro škodlivý zásah do biotopu a do přirozeného vývoje tetřeva hlušce rušením při činnostech spojených s ochranou lesa ve vztahu ke kůrovcům v zásahových částech jádrového území výskytu tetřeva hlušce v NP Šumava v roce 2017, v lesích NP Šumava spravovaných Správou (dále jen „stanovisko“). Správa jako orgán ochrany přírody dospěla v tomto stanovisku k závěru, že významný vliv činností spojených s ochranou lesa ve vztahu ke kůrovcům v zásahových částech jádrového území výskytu tetřeva hlušce v NP Šumava v roce 2017 v lesích NP Šumava spravovaných Správou na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost EVL Šumava a PO Šumava lze vyloučit.

Orgán ochrany přírody vydal toto stanovisko na základě dvou žádostí Správy, které se odlišovaly pouze územím, do nichž byly plánované zásahy situovány. Jedna žádost se týkala okrajových ploch jádrového území výskytu tetřeva hlušce. V minulosti byl v těchto plochách již dvakrát významný vliv asanačních zásahů vyloučen. Druhá žádost se týkala jádrového území tetřeva hlušce a doposud zde k vyloučení významného vlivu záměru nedošlo. Podkladem pro toto stanovisko je dokument „Postup proti kůrovci s ohledem na území výskytu populace tetřeva hlušce – přechodný režim /Expertní posouzení vlivů na EVL a PO/“ z července 2016, zpracovaný Mgr. Ondřejem Volfem a Mgr. Evou Volfovou, autorizovanými osobami podle § 45i ZOPK. Tento dokument hodnotí záměr asanace kůrovce v jádrovém území tetřeva hlušce v přechodovém režimu. V jeho závěru je uvedeno, že záměr nemá nepříznivý důsledek na celistvost lokality, nebyl zjištěn významně ne-

gativní vliv na žádný předmět ochrany EVL a PO Šumava ani žádné jiné EVL a PO. Byly zjištěny mírně negativní vlivy a navržena zmírňující opatření.

Orgán ochrany přírody odůvodnil své stanovisko především tím, že asanační zásahy proti kůrovci lze v souladu se závěrem expertního posouzení provést jen na 1 % plochy jádrového území, tedy na 142 ha. Záměrem by mohly být dotčeny zejména přírodní stanoviště 9410 – Acidofilní smrčiny (*Vaccinio Piceetea*), 9110 – Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* a 91D0 – Rašelinný les. Tato přírodní stanoviště, společně s biotopy silně ovlivněnými nebo vytvořenými člověkem, tvoří přes 97 % plochy, na níž se uvažuje s asanačními zásahy (z toho 35 % činí antropogenní biotopy). Orgán ochrany přírody dospěl k závěru, že se bude jednat o realizaci nahodilé těžby, proto nebude docházet k plošné likvidaci dotčených typů přírodních stanovišť, ale jen k pomístní dočasné změně stanovištních podmínek. Realizace záměru nepovede k významnému ovlivnění kteréhokoliv typu přírodních stanovišť, které jsou předmětem ochrany EVL Šumava. Z druhů, které jsou předmětem ochrany EVL, zvažoval orgán ochrany přírody vliv na rysa ostrovida (*Lynx lynx*) a střevlíka Ménetriesova (*Carabus menetriesi pacholei*). V případě rysa konstatoval, že ovlivnění jeho biotopu nemůže mít zásadní význam, a u střevlíka Ménetriesova, že realizace záměru nemůže mít významný vliv. Orgán ochrany přírody se dále zabýval vlivy na ptáčí druhy, které jsou předmětem ochrany PO Šumava. Dotčení záměrem předpokládal zejména u tetřeva hlušce, a to jak přítomností osob a hlukem techniky, tak i prostřednictvím změny biotopu. Konstatoval, že proředěním stejnověkých nebo strukturně monotónních porostů, tedy změna stanovištní diverzity, je tetřevem přijímána spíše pozitivně, neboť prosvětlením porostu dojde většinou k rozšíření keříčkovité vegetace a tedy i potravní nabídky. K asanačním zásahům může dojít téměř na třetině území, které je považováno za jádrové území výskytu tetřeva hlušce. Kromě jedné lokality (Strážensko) bez zásadního významu se však jedná výlučně o území při hranicích jádrového území, kde je jeho výskyt méně pravděpodobný a při vyrušení v tomto prostoru se může přemístit hlouběji ke středu jádrového území. Záměr nemá charakter trvalé změny. Má za cíl zajistit spíše zachování současného stavu přírodního prostředí bez velkých disturbancí, které by mohly vést k plošně významným změnám biotopů. Záměr nebude realizován v jednom čase na všech místech zároveň. Minimální vzdálenost mezi pracovišti, na nichž se aktuálně pracuje, musí být větší než 500 metrů. Vliv záměru na datlíka tříprstého je hodnocen jako nevýznamný, neboť v lesích NPŠ budou vždy zůstat stromy, v nichž nebude vývoj kůrovce nijak ovlivňován. Kumulace s dalšími záměry byla vyhodnocena; u záměru zpřístupnění území NPŠ a rozšíření možností turistického využití, byla konstatována časově a prostorově velmi omezená kumulace, neboť zásahy budou realizovány v řádu dnů; u záměru dopravní napojení Klápa – Hraničník není realizace záměru aktuálně možná, tudíž ke kumulaci dojít nemůže. Orgán ochrany přírody neidentifikoval žádný významný vliv na kterýkoliv z předmětů ochrany PO či EVL Šumava nebo vliv na celistvost těchto naturových lokalit. Plánované asanační zásahy proti kůrovci nebudou mít významný vliv na předměty ochrany a celistvost PO a EVL Šumava.

Správa využila toto stanovisko i v nyní řešené věci. Tento postup byl možný proto, že odborný podklad pro toto stanovisko, dokument „Postup proti kůrovci s ohledem na území výskytu populace tetřeva hlušce – přechodný režim /Expertní posouzení vlivů na EVL a PO/“ z července 2016, vyhodnotil záměr přechodného režimu na období 20 měsíců, tj. přibližně na dvě sezóny, a území o rozloze 1 % jádrového území tetřeva hlušce (142 ha) jako záměr bez významně negativního vlivu na předměty ochrany PO a EVL Šumava. Následně vydané stanovisko pak vyloučilo významný vliv činností spojených s ochranou lesa ve vztahu ke kůrovci v zásahových částech jádrového území výskytu tetřeva hlušce v NP Šumava v roce 2017 v lesích Národního parku Šumava. Do poloviny listopadu 2017 bylo v území s jádrovým výskytem tetřeva hlušce zpracováno celkem 21 863 stromů s plochou zásahu celkem 72,5 ha. Cca polovina 1 % jádrového území tetřeva hlušce tedy „zbyla“ pro rok 2018.

Orgán ochrany přírody povolil výjimku podle § 56 odst. 2 písm. b) ZOPK. Takovou výjimku mohl v daném případě povolit za splnění těchto podmínek:

1. jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody,
2. výjimka je udělena v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku a
3. neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Orgán ochrany přírody uvedl, že důvodem podání žádosti je ochrana lesů ve státním i soukromém vlastnictví. Při nezpracování stromů napadených kůrovcem bude docházet k šíření kůrovců. Za veřejný zájem označil ochranu majetku, resp. prevenci závažných škod na tomto majetku. V daném případě shledal veřejný zájem na ochraně okolních lesních porostů, které jsou ve vlastnictví nebo správě dalších subjektů. Převahu tohoto veřejného zájmu nad ochranou kriticky ohroženého tetřeva hlušce shledal v případě opatření proti kůrovcům na malé části území výskytu tetřeva hlušce, tj. maximálně 69,5 ha za dodržování ve výroku stanovených podmínek. Plánované zásahy oproti kůrovci jsou v zájmu prevence závažných škod na lesích. Činěna budou opatření, která mají za cíl podpořit zachování současného stavu přírodního prostředí bez velkých disturbancí, které by vedly k významným změnám biotopu pro tetřeva zcela nevhodného. Zásahy je však třeba činit právě v biotopu tetřeva, v místě napadení, před výletem kůrovců. Správa proto dovodila, že neexistuje jiné uspokojivé řešení.

Orgán ochrany přírody dále uvedl, že populace tetřeva hlušce v oblasti Šumavy od 90. let 20. století pozvolna narůstá, a to i přes uskutečňování lesnických opatření proti kůrovcům. Z dlouhodobého hlediska má početnost druhu stoupající trend navzdory každoroční aplikaci zásahů proti kůrovcům. Proto orgán ochrany přírody dospěl k závěru, že k možnému ovlivnění dosažení příznivého stavu dotčeného druhu aplikací předmětných opatření vůči kůrovcům nedojde. Plošné vymezení žádosti významně nezasahuje do hřebenových partií. Bude se jednat o nahodilou těžbu, nebude docházet k plošné likvidaci dotčených typů přírodních stanovišť, ale jen k pomístní dočasné změně stanovištních podmínek. Za účelem snížení možného negativního vlivu byly stanoveny podmínky ve výroku napadeného rozhodnutí. Tyto podmínky vymezují mimo jiné časové období pro výkon činností, pravidla pro prohlídku ploch přecházejí realizaci činností, způsob provádění asanačních zásahů. Odvolací orgán se zabýval tím, zda jsou údaje uváděné orgánem ochrany přírody v souladu s odbornými podklady založenými ve spise a neshledal rozpor.

V posuzovaném případě je nesporným veřejným zájmem ochrana zvláště chráněných živočichů. Orgán ochrany přírody shledal dalším veřejným zájmem ochranu vlastnictví. Odvolací orgán vnímá veřejný zájem na ochraně lesa nejen přes institut ochrany vlastnictví, ale též pro význam lesa daný jeho mimoprodukčními funkcemi. Zájem na ochraně lesa, zvláště lesa na území národního parku, tj. lesa zvláštního určení, je nepochybně zájmem veřejným. Kůrvec je však přirozenou součástí ekosystému acidofilních smrčín, jeho působení může nastartovat přirozenou obnovu, podílí se na tvorbě prostorově a věkově strukturovaného porostu. To respektuje i právní úprava, když stanoví, že při provádění péče o lesy zařazené do zóny přírodní a do zóny přírodě blízké se nepoužijí ustanovení jiného právního předpisu o povinnosti obnovovat a vychovávat lesní porosty, o lhůtách k zalesnění holin a o lhůtách k zajištění lesních porostů na lesních pozemcích, o povinném provádění meliorací a hrazení bystřin v lesích ani ustanovení o povinném přednostním provádění nahodilé těžby. Při provádění péče o lesy zařazené do zóny přírodní a do zóny přírodě blízké se dále nepoužijí ustanovení jiného právního předpisu o povinném provádění opatření na předcházení nebo zabránění působení škodlivých činitelů a na odstranění nebo zmírnění jejich následků, s výjimkou preventivních opatření proti vzniku lesních požárů (§ 22a odst. 2 ZOPK). To znamená, že na vlastníky lesů v těchto zónách nejsou kladeny požadavky provádět opatření proti kůrovcům, činit je však mohou. V lesích zařazených do zóny přírodní se zásahy neprovádějí; provádějí se pouze v lesích zařazených do bývalých II. zón, pro které není v současnosti stanoven žádný zvláštní režim. Správa jako subjekt hospodařící ve státních lesích v tomto případě dospěla k závěru, že je nutné v těchto lesích opatření proti kůrovci učinit a její důvody jsou oprávněné. Střet těchto důvodů s ochranou ZCHDŽ je dostatečně posouzen a vyhodno-

cen.

Orgán ochrany přírody vymezil negativní důsledky asanačních prací na přirozený vývoj tetřeva hlušce. Škodlivost zamýšlených zásahů spočívá v rušení tetřeva. Preventivně je stanovena podmínka předchozí kontroly míst zásahu. Důsledkem rušení je zejména stres jedinců, v horším případě opuštění snůšky či mláďat. Nastavené podmínky by měly přispět k minimalizaci nežádoucích důsledků. Období, ve kterém mají zásahy proběhnout, nezasahuje do období zimování, ve kterém časté plašení zvyšuje energetické výdaje při velmi chudé stravě, ani do období toku. Zároveň se jen krátce překrývá s obdobím hnízdění (květen – červen). V letošním roce, kdy došlo k velmi rychlému nástupu teplého počasí, lze předpokládat, že hnízdění koncem června bude již ukončeno. Dle údajů Českého hydrometeorologického ústavu byl již měsíc duben teplotně mimořádně nadnormální, a to jak v rámci České republiky (odchylka +4,7 °C od dlouhodobého normálu ČR 1981-2010), tak i v jednotlivých krajích (dostupné na: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/sucho/Zpravy/2018/04_duben_2018.pdf).

Druhým důsledkem zamýšlené činnosti jsou změny v biotopu. Tato problematika je velmi složitá. Ke změnám dochází přírodními procesy, zásahy je mohou určitým způsobem mírnit. Expertní stanovisko odkazuje na studie, které potvrdily výhody méně intenzivních lesnických zásahů na strukturu lesa. Expertní stanovisko konstatuje: „Vzhledem k velmi nízkému podílu ovlivněné plochy biotopu, vhodnému načasování zásahů a předpokládané nízké intenzitě rušení, je vliv předložených asanačních hodnocen jako mírně negativní.“ Za stanovených podmínek je míra ohrožení zvláště chráněných živočichů přijatelná a v takovém případě lze vnímat zájem na ochraně lesa jako převažující, když při neprovedení činností souvisejících s ochranou lesa dojde k ohrožení nebo poškození lesa. Podstatné je přizpůsobit lesnické práce vhodným načasováním mimo nejcitlivější období roku.

Orgán ochrany přírody výjimku povolil v zájmu prevence závažných škod na lesích. Vzhledem k tomu, že Správa o výjimku požádala pro činnosti spojené s ochranou lesa (zpracovávání kůrovcových stromů či polomů, zpracovávání lapáků, umístování lapačů, vyhledávání a monitoring kůrovce) je tento důvod dán.

Orgán ochrany přírody uvedl, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, neboť asanační práce je nutné provést v místě napadení a před vylétnutím kůrovců. Odvolací orgán též jiné uspokojivé řešení neshledává.

Při hodnocení podmínky, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, vyhodnotil orgán ochrany přírody své zkušenosti s prováděním asanačních prací v předchozích letech a trend pozvolného nárůstu populace tetřeva. Tvzení orgánu ochrany přírody o trendu růstu populace je v souladu s podklady založenými ve spise.

Odvolací orgán shrnuje, že se orgán ochrany přírody zabýval všemi podmínkami pro povolení výjimky, své úvahy v odůvodnění řádně rozvedl a odvolací orgán je neshledal rozpornými, nesprávnými, odporujícími obsahu správního spisu nebo v rozporu se zákonem.

Jakékoli výjimky ze zákazů je třeba povolovat pouze výjimečně, jinak postrádají smysl. Je nezbytné zvážit závažnost důvodů, jimiž potřebu výkonu zákonem zakázané činnosti zdůvodnil žadatel. Správa o výjimku požádala z toho důvodu, aby bránila šíření škodlivých organismů prováděním činností spojených s ochranou lesa. V tomto případě dochází ke konfliktu zájmu na ochraně lesa a na ochraně přírody z toho důvodu, že činnosti spojené s ochranou lesa jsou rušivé pro ZCHDŽ – tetřeva hlušce. Střet zájmu na zajištění zvláštní druhové ochrany a zájmu na provedení činností souvisejících s ochranou lesa před kůrovci musí řešit výjimka. Zákonné podmínky pro její povolení byly naplněny. Výjimka je vydávána na jeden rok, proto má orgán ochrany přírody i žadatel možnost vyhodnotit poznatky získané během jejího využití. Ve spise je založeno doplnění žádosti ze dne 15.1.2018, kde Správa jako žadatel o výjimku upřesnila lokalizace provedených zásahů v předchozím roce a uvedla, kolik stromů zpracovala dle podmínky omezující asanační práce v období od 15.6.2017 do 15.7.2017. Orgán ochrany přírody tedy vycházel při rozhodování z těchto údajů. K tomu, aby byl vliv rušivé činnosti minimalizován, při-

spívají ve výroku rozhodnutí stanovené podmínky. Odvolací orgán přezkoumal stanovené podmínky a dospěl k závěru, že se jedná o podmínky mající zajistit minimalizaci rušivých vlivů na tetřeva hlušce a jeho biotop.

Hnutí DUHA navrhlo odvolacímu orgánu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvoinstančnímu orgánu k novému projednání.

Hnutí DUHA uvedlo, že nebyl prokázán jiný veřejný zájem a jeho převaha nad zájmem ochrany přírody. Ochranu okolních lesních porostů, které jsou ve vlastnictví nebo správě dalších subjektů, kterou za veřejný zájem označila Správa, nemá za doloženou podklady: není zřejmé, kde všude hrozí ohrožení lesů nestátních vlastníků a jak je riziko velké. Někde je to zjevné (Smrčina, Hornokvildské slatě), jinde jsou údaje uvedeny až v rozhodnutí. Proto nebylo možné plně posoudit relevanci této úvahy správního orgánu. K této námitce odvolací orgán uvádí, že úvahy orgánu ochrany přírody zabývající se kolizí dvou veřejných zájmů jsou v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečné. Úvaha o převaze veřejného zájmu na ochraně lesa vychází z rozsahu maximálního možného zásahu asanačních prací – provedení asanačních prací maximálně na 0,5% území jádrového výskytu tetřeva hlušce. Skutečný rozsah nelze předvídat, je možné, že situace bude vyžadovat větší rozsah zásahů, nicméně jako únosné byly vyhodnoceny asanační práce právě ve stanoveném rozsahu. V přílohové obálce spisu SZ NPS 11082/2017 předložené odvolacímu orgánu je založena mapka s vyznačením zásahových území v blízkosti sousedních vlastníků. Orgán ochrany přírody se tedy zabýval námitkou Hnutí DUHA vznesenou v podání ze dne 27.12.2017 a nelze tvrdit, že údaje jsou uvedeny až v rozhodnutí, když byly součástí spisu, do kterého mohl účastník nahlížet.

Hnutí DUHA dále uvedlo, že nelze spatřovat veřejný zájem v ochraně lesa pouze nestátních vlastníků, § 56 ZOPK typ vlastnictví nezohledňuje. S tím se odvolací orgán ztotožňuje. Požadavky na ochranu lesa, v národním parku na ochraně jeho mimoprodukčních funkcí, náleží lesům bez ohledu na charakter vlastnictví. Hnutí DUHA upozornilo na poznatky o šíření kůrovců, podle kterých 65 % kůrovců napadá stromy do 100 m od stromu, od kterého vzlétli a 95 % stromy do 500 m od stromu, od kterého vzlétli. Odvolací orgán tyto poznatky nezpochybňuje. I za situace, kdy se převažující část nového napadení vyskytuje ve vzdálenosti 500 m od starého napadení, se při neprovedení asanačních zásahů kůrovec dále šíří. Významnými abiotickými faktory ovlivňujícími vznik a průběh kůrovcových kalamit jsou mimo jiné teplota a polomy. Zvýšení teploty během vegetačního období umožňuje, aby se místo jedné generace vyvinuly dvě generace a v případě velmi příznivých podmínek i tři generace. Letos byly v jarních měsících teploty nadprůměrně vysoké. V lesích leží polomy způsobené zejména vichřicí Herwart, které zasáhla Českou republiku 29. října 2017. Nelze tedy vycházet pouze z údajů o vzdálenosti šíření kůrovce, ale též z dalších okolností způsobujících gradace kůrovce, jako je aktuálně přítomnost polomového dříví zvyšující potravní nabídku a vysoké teploty.

Dle názoru Hnutí DUHA asanační zásahy proti kůrovci nevedou k ochraně okolních porostů, naopak dochází k jejich destabilizaci a následným škodám až rozvrátům větrem; Správa nevyhodnotila riziko snížení stability porostů prováděným zásahy. Odvolací orgán k tomu uvádí, že likvidace kůrovce by měla být prováděna v malých ohniscích a také na polomech, které – ponechány bez zásahu – slouží jako nástroj rychlé gradace. Aktivní management není vždy efektivní nástroj k zastavení šíření kůrovců. Fragmentace porostů může zvyšovat nestabilitu porostů a zvyšovat pravděpodobnost rozpadu při dalších vichřicích. Proto by aktivní managementová opatření neměla vést k velkoplošnému rozpadu lesa, ale pouze k lokálnímu, což přispívá ke strukturalizaci porostu. Cílem zásahů je snížit riziko velkoplošného rozpadu. Maloplošnost zasahování může přispět ke změně struktury porostu. Rozmanitější struktura lesa je pro mnohé druhy vhodnějším biotopem než velkoplošné porosty či paseky. Dle odborné studie ČSO ze září 2014 je důležitá přítomnost malých struktur jako jsou kořenové vývraty, tlející dřevo, smrkové zmlazení a malé skupinky mladých smrků jako útočiště při spaní. K zajištění těchto potřeb tetřeva hlušce jsou stanoveny podmínky rozhodnutí, např. podmínka č. 10 (ponechání kořenových vývratů) nebo č. 13 (šetření keříčkových vegetací a přirozeného zmlazení).

Podle Hnutí DUHA nezabezpečují podmínky rozhodnutí dostatečnou míru ochrany tetřeva

hlušce. V době od 15.6. do 15.7. ještě probíhá hnízdění a zásahy by měly být vyloučené, rozhodnutí je umožňuje „výjimečně“ provádět, aniž jsou nastavena kritéria „výjimečnosti“. V předchozím roce, kdy platila stejná podmínka, byla v období od 15.6. do 30.7. zpracována pětina asanovaných smrků. Není nijak doloženo, jak se vyhodnotila výjimečnost situace, při které byly tyto asanace provedeny. K této námitce odvolací orgán nejprve upozorňuje, že údaj o jedné pětině smrků asanovaných v období od 15.6. do 30.7. neznámá, že všechny stromy byly pokáceny ve zvláštním režimu (výjimečně). Z výrobní evidence lze zjistit pouze měsíc provedení prací. Údaje jsou: 1 056 ks/červen, 3 601 ks/červenec. Za červenec jde o celý měsíc, nikoli o údaje do 15.7. Množství asanovaných smrků tak muselo být v období od 15.6. do 15.7. menší než pětina celkově asanovaných stromů. Co se týče použití slova „výjimečně“ v podmínce č. 2 výjimky, je nutné vykládat tento pojem v běžném slova smyslu, tedy jako mimořádně, odchýlně od pravidla – v tomto významu, jak je pojem normálně užíván. Z toho vyplývá, že kácení má probíhat v období od 15.7. do 15.11., ale je umožněno je provést v určitých případech i před 15.7. Pro kácení dle podmínky č. 2 rozhodnutí jsou stanoveny zpřísnující podmínky, aby se rušení omezilo na co nejmenší míru a zároveň bylo vůbec možné zásahy realizovat.

K podmínce č. 8 Hnutí DUHA uvedlo, že negarantuje, že nevznikne holina dosahující velikosti 1 ha. Odvolací orgán s tímto souhlasí, zároveň však nerozumí, jakým směrem námitka směřuje. Omezení holiny 1 ha vyplývá z lesního zákona a týká se mýtní úmyslné těžbě. V tomto případě o mýtní úmyslnou těžbu nejde. Hnutí DUHA dále upozorňuje, že z hlediska fragmentace biotopu tetřeva má význam pouze ponechání stojících stromů či nerozřezaných polomů. Dle odvolacího orgánu je smyslem podmínka č. 8 právě podpora vzniku strukturovaných ploch.

Oba odvolatelé se také vyjádřili ke konkrétním lokalitám, v nichž mají zásahy probíhat. ČSO v odvolání uvedla, že Správa nedostatečně vypořádala připomínky Hnutí DUHA, a to především ve vztahu k některým jádrovým oblastem výskytu tetřeva hlušce. Také Hnutí DUHA namítlo, že nesouhlasí s vypořádáním námítky ohledně lokalit, kde je negativní vliv zásahů na tetřeva hlušce zvláště významný a které žádalo vyjmout, neboť v těchto lokalitách nelze akceptovat převahu jiného veřejného zájmu.

K lokalitě Polom uvedla ČSO, že vrcholové partie představují klíčovou lokalitu výskytu tetřeva hlušce, významnou pro zachování spojitosti populace. Lokalita je značně poškozená plošnými zásahy. Tetřevi zde přežívají. Není zřejmé, z čeho Správa usuzuje, že populace je silná. Zásahy způsobí likvidaci posledních zbytků vzrostlých stromů a další rušení. Z hlediska předběžné opatrnosti je nasnadě od zásahů upustit. Hnutí DUHA namítlo, že předchozí narušení lesnickou činností není argumentem pro povolení zásahů, právě naopak. Namítlo negativní vliv asanačních zásahů na propojenost populace, přinejmenším v lokalitách Smrčina, Polom, Zhůřské a Hornokvildské slatě a Žďárské slatě, různě vzdálené od centrální oblasti výskytu tetřeva.

ČSO upozornila, že Smrčina a Hraničník jsou ohroženy hospodařením na rakouské straně hřebene. Pro Správu nejsou závazné zájmy sousedního vlastníka lesů, ale zájmy ochrany předmětu ochrany PO Šumava. Meziúzemní dohody nemohou omezit platnou legislativu a Správa se s tímto nevypořádala. Bezzásahová zóna je rozlohou nedostatečná. Doporučujeme od asanace upustit. Dle ČSO není argument blízkosti lesů Města Kašperské Hory v případě Vltavské cesty, Čertova vrchu a Lovčí skály vhodný. Tento subjekt hospodaří z hlediska ochrany tetřeva hlušce a dalších ptačích druhů problematicky, způsobuje plošnou likvidaci jeho biotopu v místech, kde by jeho ochrana měla být prioritou.

Odvolací orgán konstatuje, že žádný z odborných podkladů neřeší vlivy na tetřeva selektivně podle jednotlivých lokalit. Nečiní tak ani expertní posouzení, ani odborná studie ČSO. Zásahy do přirozeného vývoje tetřeva hlušce spočívající v rušení ovlivní jedince na kterékoli z vyjmenovaných lokalit. Ochrana zvláště chráněných druhů podle § 50 ZOPK spočívá v ochraně jedinců a je tedy nutné poskytnout ochranu všem jedincům zvláště chráněného druhu. K tomu přispívají podmínky stanovené ve výroku rozhodnutí (podmínky 4., 5., 6., 7.): obhlídka místa zásahu před jeho provedením, podmínky pro neprovedení zásahu, stanovení vzdálenosti mezi zásahy. Dále jsou stanoveny časová omezení,

a to, jak co se týče denní doby, tak co se týče ročního období. V době hnízdění, lze zásahy realizovat pouze výjimečně od 15.6., s omezením realizace na dobu tří dnů. Tato podmínka je hůře aplikovatelná, jak upozornilo Hnutí DUHA, neboť není jednoznačné, jak hodnotit, zda je zásah výjimečný, proto by Správa měla důvody pečlivě zvažovat a také svou evidenci této podmínce přizpůsobit v tom smyslu, aby bylo možné zkontrolovat její plnění. Spolu s omezením prostorovým, které je max. 69,5 ha (cca 0,5 % jádrového území výskytu populace tetřeva hlušce), jsou tyto podmínky dostatečné k tomu, aby zajistily ochranu jedincům a rušivý zásah byl akceptovatelný.

Co se týče zásahů do biotopu, mohou být na konkrétních lokalitách odlišné podmínky, vzhledem k možné rozdílné kvalitě biotopů v těchto lokalitách. Pokud dojde k negativním zásahům do biotopů, může dojít k vytlačení tetřevů z lokality. Základem ochrany zvláště chráněných živočichů je ochrana jejich stanovišť. Podmínky rozhodnutí stanovené ve výroku rozhodnutí na typy potenciálně ovlivněných stanovišť reagují (podmínka 11. a 12.), nicméně některé lokality již jsou výrazně poznamenány předchozími zásahy. Je stanovena podmínka, že na typu přírodního stanoviště 9410 je množství pokácených stromů omezeno max. na 10% stromového patra. Odvolací orgán má tuto podmínku za dostatečnou. Pokud lze na stanovišti 9410 kácet pouze 10% stromového patra, zbytek je nutné asanovat loupáním. V takovém případě 90% stromového patra zůstává na místě, což je dostatečné k tomu, aby změna biotopu nebyla radikální. I pokud jde o již prořezaný porost, je 10% stále limitujících. Důležitá je také podmínka č. 7 stanovující minimální vzdálenost mezi prováděnými asanačními zásahy na 3 km.

Odvolatelé žádali vyřadit celou oblast Polomu. Poukázali na důležitost oblasti pro zajištění propojení s dalšími lokalitami výskytu tetřeva v západních částech pohoří a též na nedávné poškození. Odvolací orgán souhlasí, že zásahy v těchto částech mohou znamenat ohrožení a další vytlačení tetřevů, oblast ale byla předmětem expertního posouzení jako součást celého jádrového území a za splnění podmínek nebyl shledán významný negativní vliv na předměty ochrany. V oblasti se vyskytují přírodní stanoviště 9410, pro které platí podmínka č. 11, dále jsou zde oblasti, kde nejsou přírodní stanoviště vymapována, a kam by měly být zásahy umístěny přednostně. Jde o okrajovou část území s výskytem tetřeva. ČSO má za to, že zde tetřevi pouze přežívají a že není zřejmé, z čeho Správa usuzuje, že populace je silná. Ze spisu nevyplývá ani jedno, ani druhé, podklady neřeší dílčí lokality. Pro akceptovatelnost zásahů je nezbytné důsledně dodržet podmínky nastavené výjimkou. Podstatné bude dodržení podmínky č. 7.

ČSO namítla ohrožení Smrčiny a Hraničníku hospodařením na rakouské straně hřebene. Vlivy z rakouské strany jsou nepopiratelné, ale dlouhodobé a stálé. Dohoda s Rakouskem, o které ČSO uvedla, že nemůže omezit platnou legislativu, zveřejněná pod č. 21/2010 Sb.m.s., předpokládá realizaci nezbytných zásahů proti šíření lýkožrouta smrkového přes hranice států. V Čl. 1 této dohody se ve třetím odstavci stanoví, že opatření se realizují na české straně podle českých právních předpisů. Správa tedy musí nezbytné zásahy proti šíření kůrovců zajistit v souladu se ZOPK. Tento postup Správa jako uživatel lesa naplnila, když požádala o vydání druhové výjimky. Zájmy předmětu ochrany PO Šumava byly hodnoceny stanoviskem vydaným podle § 45i odst. 1 ZOPK a jsou zohledněny v podmínkách výjimky.

ČSO také zpochybnila argument blízkosti lesů Města Kašperské Hory v případě Vltavské cesty, Čertova vrchu a Lovčí skály a upozornila, že tento subjekt hospodaří z hlediska ochrany tetřeva hlušce a dalších ptáčích druhů problematicky, způsobuje plošnou likvidaci jeho biotopu v místech, kde by jeho ochrana měla být prioritou. Hospodaření Města Kašperské Hory není předmětem tohoto řízení, ale dle § 22a ZOPK jsou vlastníci lesů v národních parcích povinni hospodařit v nich tak, aby byly zachovány nebo podporovány jejich přirozené ekologické funkce a biologická rozmanitost. Neplnění této povinnosti však není bohužel nijak sankcionováno. Odvolací orgán podá podnět České inspekci životního prostředí k provedení kontroly.

Závěrem odvolací orgán konstatuje, že vzhledem k tomu, že není přesně zřejmé, v jakém rozsahu zásahy nakonec proběhnou, je třeba nastavit podmínky tak, aby zásahy proběhly co nejideálněji z hlediska předmětu ochrany. Nastavené podmínky respektují

požadavek na omezení denní doby, stanovení přijatelné vzdálenosti mezi zásahy a provedení pochůzky před samotným prováděním zásahů.

Odvolací orgán neshledal napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy, ani věcně nesprávné. Neshledal důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci, které navrhlo Hnutí DUHA, ale dospěl k závěru, že povolované činnosti spojené s ochranou lesa před kůrovci za podmínek stanovených rozhodnutím jsou akceptovatelné. Odvolací orgán v napadeném rozhodnutí ani v řízení, které jeho vydání předcházelo, neshledal důvody pro zrušení napadeného prvoinstančního rozhodnutí. Napadené rozhodnutí proto potvrdil v souladu s § 90 odst. 5 správního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nelze dále odvolat.

JUDr. Hana Dvořáková
ředitelka
odboru výkonu státní správy II

Rozdělovník:

- Správa Národního parku Šumava, odbor státní správy NP Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk
- Město Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, 340 04 Železná Ruda
- Městys Čachrov, Čachrov 55, 339 01 Klatovy
- Obec Prášíly, Prášíly 110, 342 01 Sušice
- Obec Srní, Srní 113, 341 92 Kašperské Hory
- Obec Modrava, Modrava 63, 341 92 Kašperské Hory
- Obec Kvilda, Kvilda 17, 384 93 Kvilda
- Obec Borová Lada, Borová Lada 38, 384 92 Borová Lada
- Obec Nové Hutě, Nové Hutě 108, 385 01 Nové Hutě
- Městys Strážný, Strážný 23, 384 43 Strážný
- Obec Stožec, Stožec 54, 384 44 Stožec
- Obec Nová Pec, Nové Chalupy 43, 384 62 Nová Pec
- Město Horní Planá, Náměstí 54, 382 26 Horní Planá
- Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/35, 150 00 Praha 5 – Smíchov
- Hnutí DUHA, Údolní 33, 602 00 Brno
- Okrašlovací spolek Zdíkovska, Zdíkov 235, 384 72 Zdíkov
- Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s., Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice